

ĐỒ THÁI NHIÊN

Mùa xuân của đất trời là mùa của trời xanh, mây hồng, nắng ấm, là mùa của lộc non, cỏ mượt, mai vàng rạng rỡ...Khởi đi từ đất trời, chúng ta hãy nhìn vào thâm tâm của chính mình để tìm hiểu xem: Có chăng một mùa xuân trong lòng mỗi nhân gian? Mùa xuân trong nhân gian chính là tình anh em bốn bề, tình tương thân tương ái giữa con người với con người. Đi vào đời sống, tấm lòng tương thân tương ái kia đã được nhà thơ Bùi Giáng diễn tả bằng thi pháp nhẹ nhàng như hơi thở nhưng chất chứa cả một chiều dài hun hút yêu thương:

***“Xin chào nhau giữa con đường,
Mùa xuân phía trước, miền trường phía sau...”***

Bùi Giáng

Dường như lo ngại người đời không hình dung đầy đủ sắc màu của bức tranh “mùa xuân phía trước”, Bùi Giáng ân cần giải thích thêm:

“Thưa rằng ly biệt mai sau

Là trùng ngộ giữa hương màu Nguyên Xuân”

Bùi Giáng

Bây giờ trong tâm trí của những người yêu thơ các dấu hỏi đã hiện ra thật rõ ràng: Thế nào là “mùa xuân phía trước”? Thế nào là mùa “Nguyên xuân”?

Con người là một động vật sống với sự tham dự của tình cảm giới. Tình cảm đó được biểu tượng bằng một hình tròn ốc. Hình tròn ốc kia ôm lấy chiếc nón lá của người phụ nữ Việt Nam. Tâm của hình tròn ốc định vị tại đỉnh của nón lá. Đỉnh nón đặt trên mặt đất, lòng nón hướng lên trời. Xuất phát từ tâm của hình tròn ốc đặt tại đỉnh nón, đường tròn ốc bám lấy sườn nón để vừa mở rộng, vừa lên cao cho đến khi đạt tới vành nón. Hình ảnh vòng tròn ốc như vừa mô tả là sự diễn ý rằng: tình cảm của mỗi người, từ lúc sanh ra cho đến khi trưởng thành, đã phát triển theo hình tròn ốc, mỗi ngày mỗi rộng hơn, cao hơn: yêu cha mẹ, anh chị em, yêu bạn bè, yêu tiểu gia đình, yêu thiên nhiên, yêu xóm làng, yêu văn hóa, yêu quê hương, yêu dân tộc, yêu nhân loại... Tuy nhiên, bước vào đời sống thực tế, do thân, khẩu, ý đi lạc hướng, biết bao nhiêu giông bão đã xuất hiện trên vòng tròn ốc tình cảm kia. Mỗi giông bão là một phân tán, một biệt ly. Làm thế nào chuyển hóa biệt ly thành hội tụ? Nhà thơ Bùi Giáng vẫn một lòng khẳng định:

“Thưa rằng ly biệt mai sau

Là trùng ngộ giữa hương màu Nguyên xuân”

Bùi Giáng

Thời gian chỉ đến với hiện tại trong một sát na, ngay sau đó sát na kia trở thành quá khứ. Vì vậy thời gian của đời sống bao giờ cũng là thời gian phía trước. Nếu nghiệp được thường hằng hướng dẫn để nghiệp có thể thể hiện tính tu dưỡng trọn vẹn trong thân-khẩu-ý thì con người sống quây quần chung quanh chữ “hòa”: hợp đoàn và tin yêu. Đó là hạnh phúc, đó là mùa xuân phía trước, mùa xuân tuyệt đối, mùa Nguyên xuân. Nói cho cùng, đời sống là một chao đảo bất tận giữa hòa và bất hòa. Tìm đâu ra dòng đời, trong đó, hòa chế ngự được bất hòa? Đáp số nằm trong Lục hòa của Phật Pháp:

- 1) Thân hòa cùng ở.
- 2) Miệng hòa không tranh cãi
- 3) Ý hòa đồng vui
- 4) Giới luật hòa đồng giữ
- 5) Hiểu biết hòa cùng giải
- 6) Lợi hòa chia đồng

Lục Hòa quá dung dị, quá dễ hiểu. Đọc Lục Hòa không ai không cảm thấy lòng mình rộn rã trước tương lai tràn ngập chân thành và thân ái. Thế nhưng làm thế

nào biến Tư Tưởng Lục Hòa thành hành động sống cụ thể ? Đây là câu hỏi dẫn đến những năm tháng tu và hành tinh tấn nhằm đạt đến :

Tu thân: chánh mạng.

Tu khẩu: chánh ngữ.

Tu ý: chánh tư duy.

Ba chánh đạo vừa nêu chỉ là kiểu giới thiệu ngắn gọn lâu đài công lý Bát Chánh Đạo.

Như vậy hạnh phúc của đời người là Nguyên xuân. Con đường đi tới Nguyên xuân được dẫn đạo bởi Lục hòa. Phương pháp biến Lục hòa thành những bước đi cụ thể đã có lời chỉ dạy từ Bát Chánh Đạo. Chữ HÒA trong Phật Pháp đi kèm với 4000 ngàn năm lịch sử đã làm cho Đạo Phật và Dân Tộc gắn bó với nhau như hai mặt không tách rời của một bàn tay, trong Đạo Phật có Dân Tộc và trong Dân Tộc có Đạo Phật.

Nhân dịp đầu xuân năm Bính Thân 2016, bài viết này xin được thân kính chúc mỗi Độc Giả một năm mới với đầy đủ 365 Nguyên xuân. Nguyên Xuân bây giờ trở thành một dòng sông êm ả uốn khúc giữa đồng lúa của Quê Hương . Trên sông, nắng hồng của xuân mới ân cần sưởi ấm mặt sông: vẽ ra chân dung của chữ Hòa trong Phật Pháp. Trên sông, sóng nước vỗ về các loại mạn thuyền: tạo liên tưởng sống động về tình tương thân tương ái giữa đồng bào với đồng bào./.

ĐỒ THÁI NHIÊN